

जेन्जी पुस्ताको आन्दोलनमा १९ युवाको शहादत अपूरणीय क्षति, गृहमन्त्रीको राजीनामा

संघ सरकारका गृहमन्त्री रमेश लेखकले सोमबार साँझ प्रधानमन्त्रीको सरकारी निवास बालुवाटारमा राजीनामा बुझाएका छन् । जेन्जीहरूको प्रदर्शन हिंसात्मक बनेपछि लेखक राजीनामा दिन बाध्य भएका हुन् ।

मधेशदृष्टि
जनकपुरधाम ।
‘जेन्जी’ पुस्ताले सोमबार गरेको काठमाडौँसहित देशभरको प्रदर्शनले कैयौँको युवाको ज्यान लिएको छ । प्रदर्शनमा उत्रिएका युवापुस्ताको आन्दोलन अराजक बनेर राज्यका अंगहरूमाथि आक्रमण गर्ने क्रममा राज्य बर्बर दमनमा उत्रिएपछि नागरिकमाथि गोली प्रहार भएको हो । यो समाचार तयार पार्दासम्म संघीय राजधानी काठमाडौँमा १७ जना र कोशी प्रदेशको सुनसरीको इटहरीमा २ जनाको मृत्यु भएको छ । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले ४ सय ५३ जना घाइते भएको र उपचार भइरहेको जनाएको छ । सोमबार नेपाली कांग्रेसको आकस्मिक बैठकमा गृहमन्त्री रमेश लेखकले मानवीय क्षतिको नैतिक जिम्मेवारी लिँदै पदमा नबस्ने घोषणा गरेका छन् तर जेन्जी पुस्ताले आन्दोलन नरोकिने बताएका छन् ।

कुन अस्पतालमा के छ अवस्था ?
१. सिभिल अस्पताल: ३ जनाको मृत्यु, १०० जनाको उपचार
२. वीर अस्पताल: छ जनाको उपचार जारी
३. राष्ट्रिय ट्रमा सेन्टर: ७ जनाको मृत्यु, ५९ जना उपचाररत
४. एभरेष्ट अस्पताल: ५ को मृत्यु, १०२ को उपचार, ८ रिफर
५. पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान: ४ जनाको उपचार
६. काठमाडौँ मेडिकल कलेज: २ को मृत्यु, ३७ जनाको उपचाररत
७. नर्भिक अस्पताल: तीन जनाको उपचार जारी
८. तिवि शिक्षण अस्पताल: १ को मृत्यु, १८ को उपचार जारी
९. गण्डकी मेडिकल कलेज, पोखरा: एक जनाको उपचार जारी
१०. पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान: दुई जनाको उपचार जारी
११. विराट मेडिकल कलेज: चार जनाको उपचार जारी
१२. दमक अस्पताल झापा: सात जनाको उपचार जारी
१३. बिपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरान: दुईको मृत्यु
सुरक्षाकर्मीहरू घाइते
नयाँ बानेश्वरको प्रदर्शनमा सुरक्षामा खटिएका नेपाल प्रहरीका १ सय ७८ र सशस्त्रका ९ जना घाइते भएका छन् । पहिचान खुलेका मृतकहरू
१. ट्रमा सेन्टर
क.२५ वर्षीय पवन शाही, कालीकोट

ख. २५ वर्षीय सुलभ राज श्रेष्ठ, बाँके
ग. १९ वर्षीय सिमाय चौलागाईं
घ. ४१ वर्षीय बुद्धिबहादुर तामाङ, कीर्तिपुर नगरपालिका-२
२. काठमाडौँ मेडिकल कलेज
क. सौरभ किशोर श्रेष्ठ
ख. सुवास पोखरेल
सिंहदरबारमा प्रवेश
जेन्जी आन्दोलनक्रममा बानेश्वरस्थित संसद भवनभित्र प्रवेश गरेका प्रदर्शनकारीलाई प्रहरीले त्यहाँबाट हटाएको छ । प्रहरीका अनुसार झण्डै एक सय जना प्रदर्शनकारी पर्खाल नाघेर भित्र पसेका थिए । संसद भवनको कम्पाउन्डभित्रै प्रहरी र प्रदर्शनकारीबीच मुठभेड भएको थियो । एक प्रदर्शनकारीले हातमा घरेलु हतियारसमेत बोकेर प्रहरीलाई लखेटेका थिए । केहीले ढुंगा र ईँटा बोकेका थिए । निकै बेरको प्रयासपछि प्रहरीले उनीहरूलाई निकाल्न सफल भएको हो । प्रदर्शनकारीहरू संसद भवनभित्रै छिर्न भने सकेनन् । आन्दोलनका क्रममा पर्खाल नाघेर प्रदर्शनकारीहरू भित्र छिरेका हुन् ।

काठमाडौँमा करप्पु, सडकमा सेना
जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौँले बानेश्वर बाहेकका ठाउँमा पनि कर्फ्यु आदेश जारी गरेको छ । मध्यान्ह साढे १२ बजेदेखि बानेश्वर क्षेत्रमा लगाएको कर्फ्यु राति १० बजेसम्म लागू हुने गरी विस्तार गरिएको हो । जेन्जीको प्रदर्शनको क्रममा प्रदर्शनकारी संसद भवन प्रवेश गरेर अवस्था तनावग्रस्त बनेसँगै कर्फ्यु लगाइएको हो । बानेश्वरमा सेना पनि परिचालन गरिएको छ । कर्फ्यु आदेश तोकिएको ठाउँमा भेला, जुलुस, प्रदर्शन, सभा, बैठक वा घेराउ पूर्णरूपमा निषेध गरिएको छ । कर्फ्यु लगाइएका ठाउँहरूमा शीतल निवास, उपराष्ट्रपति कार्यालय, नारायणहिटी दरबार संग्रहालय, सिंहदरबार परिसर, प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटार र संसद भवन नयाँ बानेश्वर लगायतका क्षेत्र छन् ।

रुपन्देही तनावग्रस्त, कर्फ्यु
आन्दोलनरत जेन्जीले बुटवलस्थित नेकपा एमाले पार्टी कार्यालय घेराउ गरेका थिए । उनीहरूले बुटवल उपमहानगरपालिकाको मुख्य गेट अगाडि प्रदर्शन गरेका थिए भने राजमार्ग केन्द्रित प्रदर्शन समेत गरेका थिए । जेन्जीहरूको प्रदर्शनलाई मध्यनजर राखेर जिल्ला प्रशासन कार्यालय रुपन्देहीले कर्फ्यु समेत जारी गरेको छ । सोमबार अपराह्न चार बजेदेखि राति १० बजेसम्म कर्फ्यु जारी गरिएको हो ।

खाणको घरमा तोडफोड
जेन्जी पुस्ताका युवाले प्रदर्शनक्रममा

रुपन्देहीमा पूर्व गृहमन्त्री तथा कांग्रेस नेता बालकृष्ण खाणको घर तोडफोड गरेका छन् । सोमबार बिहानैदेखि प्रदर्शनमा निस्केका जेन्जी समूहले खाणको घरमा ढुंगामुडा

गरेर तोडफोड गरेका हुन् । प्रदर्शनकारीको ढुंगामुडाबाट खाणको घरको मूल गेटमा क्षति पुगेको र घरका केही सिसाहरू फुटेको रुपन्देही प्रहरी प्रमुख प्रहरी उपरीक्षक

मधेशमा पनि जेन्जीको प्रदर्शन वीरगंजमा कर्फ्यु

सोमबार राति ९ बजेदेखि पर्साको वीरगंज महानगर परिषदका ४ स्थान तोकेर कर्फ्यु आदेश जारी भएको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालय पर्साका प्रमुख जिल्ला अधिकारी तोय नारायण सुवेदीका अनुसार सोमबार राति ९ बजेदेखि मंगलबार बिहान ९ बजेसम्मका लागि कर्फ्यु लगाइएको हो । पूर्वमा बाइपास रोड, पश्चिम सिसिया रोड, उत्तर गण्डक चोक र दक्षिणमा शंकराचार्य गेटसम्म कर्फ्यु लगाइएको उनी बताउँछन् । कर्फ्यु अवधिभर यस परियामा आवतजावतसहित कुनै प्रकारका भेला, गोष्ठी, सभा, जुलुस तथा प्रदर्शन लगायतका कार्यक्रमहरू गर्न पाइनेछैन । यसअघि सरकारले सञ्चालमा लगाएको प्रतिबन्ध र देशभर मौलाएको भ्रष्टाचारविरुद्ध मधेश प्रदेशको राजधानी जनकपुरधाम, आर्थिक राजधानी वीरगंजमा समेत जेन्जी पुस्ताले सोमबार विरोध प्रदर्शन गरेका छन् । देशभर जेन्जी पुस्ताले स्वतःस्फूर्त रूपमा प्रदर्शन गर्ने क्रममा जनकपुरधामका युवाले पनि नगर परिक्रमा गर्दै

जनक चोकमा कोणसभा गरेका थिए । सहभागी युवाहरूले लोकतान्त्रिक अधिकारमाथि सरकारले निरन्तर हस्तक्षेप गरिरहेको भन्दै खबरदारी गरेका थिए । कोणसभामा बोल्दै युवा दिवाकर उप्रेतीले सरकारको संरक्षणमा भ्रष्टाचार बढ्दै गएको र त्यसविरुद्ध सामाजिक सञ्जालमार्फत आवाज उठाउँदै आएकोमा सरकारले सञ्जालसमेत बन्द गरेपछि सडकमा आउन बाध्य भएको बताए । ‘हामीले हाम्रो अधिकार गुमाउनु हुँदैन, सरकारको गलत कदमविरुद्ध अब प्रत्यक्ष सडकमै उभिनुपर्छ,’ उप्रेतीले भने । कार्यक्रममा जनकपुरधामका विभिन्न टोलका नवयुवाको उल्लेख्य सहभागिता थियो । उनीहरूले सरकारको दमनकारी निर्णयको विरोध गर्दै सुशासन र पारदर्शिताका लागि आन्दोलनलाई निरन्तरता दिने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे । भ्रष्टाचार, अव्यवस्था र सामाजिक सञ्जाल बन्द गर्ने सरकारको निर्णयविरुद्ध वीरगंजमा पनि प्रदर्शन गरिएको छ । सरकारद्वारा

गरिएको सामाजिक सञ्जाल पुनः सञ्चालन, भ्रष्टाचारको अन्त्य, सुशासनको स्थापना र जवाफदेही शासन प्रणालीको मागलाई लिएर वीरगंजको घण्टाघर चोकमा उत्रिएका सयौँ युवाहरूले विरोध प्रदर्शन गरेका हुन् । सोमबार बिहानैदेखि वीरगंजको घण्टाघर क्षेत्रमा युवाहरू भेला भएर जोसपूर्ण नाराबाजीका साथ आन्दोलनमा सहभागी भएका थिए । घण्टाघरबाट शुरु भएको परिक्रमा माइस्थान, आदर्शनगर, घडिअर्वा हुँदै पुनः घण्टाघर मै आएर समापन भएको थियो । यसैबिच, सामाजिक सञ्जाल प्रतिबन्ध र भ्रष्टाचारविरुद्ध रौतहटमा पनि जेनजीले प्रदर्शन गरेका छन् । रौतहटको चन्द्रनिगाहपुरमा उनीहरूले सरकारविरुद्ध चर्को नाराबाजी गर्दै चोक परिक्रमा गरे । चन्द्रपुरको पुरानो बजारमा भेला भएका अधिकांश किशोरकिशोरीहरू कलेज पोशाकमा थिए । सरकारमा बसेकाहरू सबै भ्रष्टाचारमा लिप्त भएको भन्दै विरोध जनाएका छन् ।

प्रदीपबहादुर क्षेत्रीले बताए । बालकृष्णका भाई कांग्रेस रुपन्देहीका सभापति रामकृष्ण खाणका अनुसार घरमा बालकृष्णकी आमा र श्रीमती माल रहेका थिए ।

पोखरामा निषेधाज्ञा जारी
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कास्कीले पोखराका केही स्थानलाई निषेधित क्षेत्र घोषणा गरेको छ । पोखरा महानगरपालिका-७ शहीदचोक क्षेत्रलाई निषेधित क्षेत्र घोषणा गरिएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी रुद्रादेवी शर्माले जानकारी दिए । उनका अनुसार सोमबार दिउँसो २ बजेदेखि अर्को आदेश नभएसम्मका लागि पूर्वतर्फ वाइचोक, उत्तरपूर्वतर्फ मिलनचोक, पश्चिमतर्फ फिस्टेगट (बैदाम), उत्तरतर्फ मालमोत कार्यालय र दक्षिणतर्फ राष्ट्रबैङ्गचोक (दक्षिण पश्चिमतर्फ पर्यटन बोर्डको कार्यालयअगाडि, ड्यामसाइड) सम्मलाई निषेधित क्षेत्र घोषणा गरिएको हो । ‘जेन्जी’को प्रदर्शन अराजक बनेपछि सुरक्षाका लागि निषेधाज्ञा जारी गरिएको प्रशासनले जनाएको छ । यसअघि जेन्जी आन्दोलनकारीले गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्रीको कार्यालयमा आगजनी प्रयास गरेका छन् । उनीहरूले आगजनी प्रयास गरेपछि प्रहरीले बल प्रयोग गरेको थियो । आन्दोलनकारीलाई नियन्त्रणमा लिन प्रहरीले अश्रुयास र पानीका फोहोरा प्रहार गरेको छ । कास्कीमा कर्फ्यु जारी भएको छ ।

इटहरीमा दुईको मृत्युपछि कर्फ्यु
सुनसरीको इटहरीमा भएको प्रदर्शनक्रममा प्रहरीको गोली लागेर २ जनाको मृत्यु भएको छ । मृतकको अहिलेसम्म पहिचान खुलेको छैन । उनीहरू २५ र ३० वर्षका युवा रहेको प्रहरीले बताएको छ । घाइते भएपछि उनीहरूलाई धरान लगिएको थियो । बिपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान पुर्‍याउनासाथ चिकित्सकले मृत घोषणा गरेका हुन् । इटहरीमा गोली लागेर घाइते भएकामध्ये १ जनाको उपचार भइरहेको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालय सुनसरीले अर्को सूचना जारी नहुञ्जेलसम्मका लागि इटहरी उपमहानगरपालिकामा निषेधाज्ञा आदेश जारी गरेको छ । स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ को दफा ६ (क) बमोजिम कर्फ्यु आदेश जारी गरिएको सुनसरीका प्रमुख जिल्ला अधिकारी धर्मेन्द्रकुमार मिश्रले जानकारी दिए ।

उत्तरतर्फ इटहरीस्थित नेपाली सेनाको ब्यारेकदेखि पारुहाङ चोकसम्म, पूर्वमा मिलन चोकदेखि जुट विकाससम्म, दक्षिणमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगको कार्यालय, यातायात व्यवस्था कार्यालय, साथी पेट्रोलपम्प र पुष्पलाल चोक हुँदै बसपार्क क्षेत्रसम्म र पश्चिमतर्फ कलङ्की मोडदेखि जनताबस्तीसम्मका क्षेत्रमा निषेधाज्ञा आदेश जारी गरिएको जिल्ला प्रशासन कार्यालयले स्पष्ट गरेको छ ।

कर्फ्यु जारी गरिएका क्षेत्रमा कुनै पनि किसिमका सभा, जुलुस, भेला, बैठक, प्रदर्शन, घेराउ गर्न पाइने कानुनी व्यवस्था छ । इटहरी उपमहानगरपालिकामा भ्रष्टाचार भएको भन्दै नाराबाजीसहित प्रदर्शनमा उत्रिएका जेन-जी पुस्ता र प्रहरीबीच यसअघि झडप भएको थियो । यसअघि आन्दोलनमा उत्रिएका युवापुस्ताले सुनसरीको इटहरी उपमहानगरपालिकाको कार्यालयमा आगो लगाइदिएका छन् । सोमबार दिउँसो पालिका परिसर भित्र प्रदर्शनकारी प्रवेश गरेका थिए । प्रदर्शनकारीलाई लक्षित गर्दै प्रहरीले हवाईफायर गरेको थियो । लगत्तै प्रदर्शनकारीले इटहरी उपमहानगरपालिकाको मेयरको कार्यक्षेत्र, राजस्व शाखा र स्टोर शाखामा आगो लगाइदिएका हुन् ।

झापामा गोली चल्थ्यो
झापामा प्रदर्शनक्रममा ३ जनालाई गोली लागेको छ । गम्भीर घाइते तीनजनाको बिपण्डसी अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ । सामाजिक सञ्जाल बन्द र भ्रष्टाचारको विरोधमा आन्दोलनमा उत्रिएको जेन्जी युवाहरूको समूहले झापामा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको निवासमा ढुंगामुडा प्रहार गरेका छन् । प्रदर्शनमा उत्रिएका जेन्जीलाई प्रहरीले रोकेपछि दमकस्थित निवासबाट करिब १ मिटर टाढाबाट ढुंगामुडा प्रहार गरेका हुन् । सोमबार दिउँसो दमक नगरपालिकाको कार्यालय अगाडि प्रदर्शन र आगजनीपछि आन्दोलनकारी प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको निवासतर्फ लागेका थिए ।

मुख्यमन्त्री कार्यालय अगाडि प्रदर्शन
कर्णाली प्रदेशको मुख्यमन्त्री कार्यालय जेन्जीहरूले शान्तिपूर्ण प्रदर्शन गरेका छन् । सुर्खेतको वीरेन्द्रनगरको मंगलगढी चोकबाट शुरु भएको विरोध भ्र्थाली घण्टाघर अगाडि कोण सभामा परिणत भएको थियो । ‘जुरुक्क जेन्जी’ जिउँदो कर्णाली अभियान थालेका युवाहरूले शान्तिपूर्ण आन्दोलन गरेका थिए ।

‘गृहमन्त्री राजीनामा देउ’
जेन्जीको प्रदर्शनलाई लिएर गृहमन्त्री रमेश लेखकको आलोचना भएको छ । नेपाली कांग्रेसभित्रैबाट उनको राजीनामा माग भएको छ । कांग्रेस केन्द्रीय सदस्य डा.

बाँकी पृष्ठ २ मा

सम्पादकीय

प्रधानमन्त्रीज्यू, अब त जवाफ दिनुपर्छ

प्रिय प्रधानमन्त्रीज्यू, सोमबार हठात् देशभर भएको युवा पुस्ताको प्रदर्शनबारे गलत सूचना सिरानी हालेर बसेबापत ठूलो मानवीय क्षति बेहोर्न तपाईं बाध्य हुनुभएको संसारले देखेको छ । चम्चा र चाकरहरुले, ढोके र बैठकहरुले जनताबाट टाढा राखेर, सत्य लुकाएर भ्रमले कान भरेर आफ्नो आयु पार गरे पनि अन्ततः सडकमा उत्रिएको यो पुस्तासँग तपाईंको परिचय नकारात्मक बनाउने यस्तो बेलासम्म तपाईंको सचिवालय कसरी नतमस्तक भएर तपाईंलाई नै भ्रमको विच्छयौनामा सुताउन सफल भयो, अब त बुझ्नु भयो होला । अधिल्लो कार्यकालमै बदनामी कमाएको तपाईंको पुरानै सचिवालय छाड्न नसक्दा देशका होनहार र तपाईंले

सम्बोधन गर्ने ‘प्रिय छोराछोरीहरु’ आज शहीद भएका छन् । पाँच घण्टाका बीचमा २३ जनाको हत्या राज्यबाट हुनु र तपाईंको सुरक्षा कमाण्डरले नैतिकताका आधारमा सोमबार राति नै राजीनामा दिँदा पनि तपाईं अझै फेसबुकको मुकुन्डो बोकेर फेस सेभमा लाग्नु राज्यमाथि धोका हो । सत्ता गठबन्धनको आग्रहसमेत दुत्कारेर बस्नु राजनीतिक बेइमानी हो । नाति पुस्ताका नागरिकमाथि सत्ताले देखाएको यो उन्माद, बगेको रगत र क्षतिको जवाफ अब तपाईं आफैं सतहमा उत्रेर दिनुपर्नेछ । नागरिकका दुःखबारे संवेदनशील भएर जवाफ दिन नसक्दा नै यो क्षति भएको हो । पारस शाहले सवारीले चेपेर गायक प्रवीण गुरुङ मार्दा उनको

शाहज्यादा पद नै खोस्नु पर्छ भनेर आन्दोलन गर्ने राजनीतिबाट सत्तामा पुगेको तपाईंले दुई दिनअघिमात्रै एमाले विधान महाधिवेशनका दौरान गोदावरीमा कोशी प्रदेशका मन्त्री राम रानाको गाडीले जेब्राक्रसिङमै ठक्कर दिएकी बालिकाबारे कुनै जवाफ चित्तबुझ्दो दिनु भएन । सडकमा युवा र किशोरकिशोरी उतार्न तपाईंको छुद्र अभिव्यक्ति काफी थियो । फेसबुकमा ४ जनाको जागिर गयो भनेर उप्रलने भनेर दिइएको अभिव्यक्ति उस्तै युवापुस्ता चिढ्याउने थियो । तपाईंका वाणीले तपाईंका प्रिय छोराछोरीको मन दुखेको थाहा पाउनु भयो कि अब ? २०५१ सालमा तपाईं गृहमन्त्री हुनुहुन्थ्यो । कालगतिबाहेक एक जना पनि सरकारको

गोलीबाट नमरेको जिकिर सुनाउनु हुन्थ्यो । आज तपाईं प्रधानमन्त्री रहँदा भएको घटनामा गृहमन्त्री राजीनामा दिएर भांिगसकेका छन् । उनलाई उम्काउनु भयो कि ? जब ढुंगामा प्वाल पर्छ, यसरी नै मुसाहरु हाम्फाल्छन् र मर्छन् । आज उम्किए पनि यो कलंकको दागले रमेश लेखकको राजनीति अब माथि उठ्न निकै हम्मै पर्नेछ । अब तपाईंका कारण देश मात्रै होइन, नेकपा एमालेको रहरलाग्दो पार्टी, संगठन, राजनीति पनि संकटमा पर्दैछ । सबै एकाकार भएर घेराबेरा गर्दैछन् । यतिबेला चित्तबुझ्दो जवाफ दिने बेला आएको छ । अब पनि उन्माद, बढ्याइँ, तुक्काबन्दी नगर्नुहोला । अन्यथा क्षति अरु महंगो पर्नसक्छ !

जेन्जी पुस्ताको आन्दोलनमा २१ युवाको शहादत, अपूरणीय क्षति...

गोविन्द पोखरेलले गृहमन्त्री लेखकले तत्कालै राजीनामा दिनुपर्ने बताएका हुन् । सामाजिक सञ्जाल एक्समा उनले लेखेका छन्, ‘गृहमन्त्रीले तुरुन्तै राजीनामा दिनु पर्‍यो । यदि नदिए पार्टीले तुरुन्तै फिर्ता बोलाउनु पर्‍ख्यो ।’

चार पत्कारलाई गोली लाग्यो
‘जेन्जी’ प्रदर्शनको समाचार सङ्कलनमा खटिएका चार पत्कार घाइते भएका छन् । नयाँ बानेश्वर क्षेत्रमा विरोध प्रदर्शनको समाचार सङ्कलन गर्न खटिएका पत्कारहरु श्याम श्रेष्ठ, दीपेन्द्र ढुङ्गाना, उमेश कार्की र शम्भु दङ्गाल घाइते भएका नेपाल पत्कार महासङ्घले जनाएको छ । घाइते पत्कारको ट्रमा सेन्टर, पाटन अस्पताल र सिभिल अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ । कांग्रेसले बोलायो बैठक नेपाली कांग्रेसले मुलुकको पछिल्लो अवस्थाबारे छलफल गर्न पार्टीको केन्द्रीय कार्यसम्पादन समितिको बैठक बोलाएको छ । भदौ २४ गते बिहान ९ बजे सभापति शेरबहादुर देउवा निवास बृहानीलकण्ठमा बस्ने बैठकमा समसामयिक राजनीतिक विषयमा छलफल हुने मुख्यसचिव कृष्णप्रसाद पौडेलले जानकारी दिए । बैठकमा केन्द्रीय कार्यसम्पादन समितिका पदाधिकारी एवम् सदस्यहरुको उपस्थितिका लागि निर्देशानुसार अनुरोध गरिएको छ ।

घाइतेको उपचार निःशुल्क
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले सोमबार भएको आन्दोलनमा घाइते भएका नागरिकको उपचार निःशुल्क गर्न मातहतका सबै सङ्घीय अस्पतालहरूलाई निर्देशन दिएको छ । स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री प्रदीप पौडेलको अग्रसरतामा मन्त्रालयले सङ्घीय अस्पतालमा आउने आन्दोलनका घाइतेलाई कुनै शुल्क नलाग्ने गरी शीघ्र उपचारको व्यवस्था गर्न ‘सर्कुलर’ जारी गरिएको हो । यसैगरी, मन्त्रालयले एम्बुलेन्स सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन र आवश्यक परेका विभिन्न स्थानमा सहजै उपलब्ध गराउन पनि निर्देशन दिएको छ । काठमाडौँ उपत्यकाको एम्बुलेन्स सञ्जाललाई अस्पतालबाट ‘रिफर’ हुने बिरामीलाई अर्को अस्पतालमा लिएर जान सहजीकरणका लागि समेत आह्वान गरेको छ । साथै, सम्पूर्ण चिकित्सक एवम् स्वास्थ्यकर्मीलाई एकजुट भई घाइतेको उपचारमा जुट्न पनि मन्त्रालयले आह्वान गरेको छ ।

५४ जना पक्राउ
सामाजिक सञ्जालमाथिको प्रतिबन्ध र भ्रष्टाचारको विरुद्धमा प्रदर्शनमा उत्रिएका जेन्जी समूहका ५४ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । प्रदर्शन स्थलमा उर्ख्खल गतिविधि गर्ने ५४ जनालाई पक्राउ गरिएको जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौँका एसपी अपिल जोहरणका लागि समेत आह्वान गरेको छ । साथै, सम्पूर्ण चिकित्सक एवम् स्वास्थ्यकर्मीलाई एकजुट भई घाइतेको उपचारमा जुट्न पनि मन्त्रालयले आह्वान गरेको छ ।

५४ जना पक्राउ
सामाजिक सञ्जालमाथिको प्रतिबन्ध र भ्रष्टाचारको विरुद्धमा प्रदर्शनमा उत्रिएका जेन्जी समूहका ५४ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । प्रदर्शन स्थलमा उर्ख्खल गतिविधि गर्ने ५४ जनालाई पक्राउ गरिएको जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौँका एसपी अपिल जोहरणका लागि समेत आह्वान गरेको छ । साथै, सम्पूर्ण चिकित्सक एवम् स्वास्थ्यकर्मीलाई एकजुट भई घाइतेको उपचारमा जुट्न पनि मन्त्रालयले आह्वान गरेको छ ।

अर्को इलेक्सनमा जाऔँ
राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेको वर्चस्व रहेको वर्तमान

संघीय संसद् राष्ट्रिय मुद्दा समाधान गर्न असमर्थ भएको ठहर गर्दै ताजा जनादेशका लागि शीघ्र चुनावको माग अघि सारेको छ । प्रहरीसँगको झडपका क्रममा मारिएका ‘जेन्जी’ आन्दोलनका युवाहरू’प्रति श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै रास्वपाले घाइतेहरूको निःशुल्क उपचारको व्यवस्था गर्न पनि सरकारलाई आग्रह गरेको छ । पार्टी सचिवालय बैठकले शीघ्र चुनावको माग गरेको हो ।

ललितपुरमा पनि कर्फ्यु
ललितपुरमा सर्वसाधारण तथा सवारी साधन आवतजावत बाहेक कुनै पनि किसिमको सभा, जुलुस, भेला, धर्ना जस्ता कार्यहरु गर्न निषेध गरिएको छ । सोमबार प्रमुख जिल्ला अधिकारीले आदेश जारी गर्दै अर्को सूचना जारी नभएसम्म सभा, जुलुस, भेला, धर्ना जस्ता कार्यहरु गर्न निषेध गरिएको हो । जेन्जी पुस्ताका युवाहरुको प्रदर्शन हिंसात्मक बनेपछि प्रशासनले यस्तो कदम चालेको हो ।

समाजवादीको कार्यालय तोडफोड
जेन्जी आन्दोलनक्रममा नेकपा एकीकृत समाजवादीको केन्द्रीय कार्यालय तोडफोड भएको छ । काठमाडौँको आलोकनगरमा रहेको पार्टी कार्यालयमा तोडफोड भएको नेकपा एकीकृत समाजवादीका उपाध्यक्ष प्रकाश ज्वालांले जानकारी दिए । नेता ज्वालाका अनुसार ढुंगामुढाबाट कार्यालयका र इयालका सिसा फुटेका छन् । त्यस्तै गेटसमेत तोडफोड गरिएको छ । आन्दोलनकारीले आगो समेत लगाउने प्रयास गरेका थिए । तोडफोडपछि प्रहरीले सुरक्षा दिएको ज्वालांले जानकारी दिए । यसअघि २०८१ चैत १५ गते भएको राजाजवादी पक्षधरको आन्दोलनका क्रममा पनि पार्टी कार्यालयमा तोडफोड र आगजनीको प्रयास भएको थियो ।

सेयर बजारमा पहिरो
सोमबार सेयर बजार उच्च अंकले घटेको छ । देशभर जेन्जी पुस्ताको नेतृत्वमा सरकारविरुद्ध आन्दोलन भइरहेको बेला सेयर बजारमा ३५.९९ अंकको गिरावट आएको छ । योसँगै बजार परिसूचक

२६७२.२५ अंकमा झरेको छ । सोमबार ५ अर्ब २३ करोड रुपैयाँ बराबरको सेयर कारोबार भएको छ । बजारमा २३ कम्पनीको मूल्य घटेको छ भने २ सय २८ कम्पनीको मूल्य बढेको छ । सबैभन्दा धेरै सूचक ट्रेडिङ सेक्टर २.३१ प्रतिशत घटेको छ । थप आठवटा समूह १ प्रतिशत भन्दा धेरै तथा बाँकी समूह १ प्रतिशत भन्दा कमले घटेका छन् । बजारमा सबैभन्दा धेरै हिमालयन हाइड्रोपावरमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ । सबैभन्दा धेरै घट्ने बाराही हाइड्रोको मूल्य ५.२८ अंकले घट्दा बाँकीको उल्लेख्य घटबढ भएन ।

त्रिविले परीक्षा सायौं
त्रिभुवन विश्वविद्यालयले भदौ २४, २५ र २६ का लागि तय गरिएका स्नातक तहका परीक्षा स्थगित गरेको छ । त्रिवि परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय बल्खुका अनुसार २२ गतेदेखि सञ्चालित ४ वर्षे स्नातक तह दोस्रो वर्ष (आंशिक तथा मौका) परीक्षामध्ये उक्त दिन बिहान ७ देखि १० सम्म र दिउँसो १२ देखि ३ बजेसम्म सञ्चालन हुने परीक्षा स्थगित गरिएको हो । त्रिवि केन्द्रीय परीक्षा सञ्चालक समितिको सोमबारको बैठकले देशमा उत्पन्न आकस्मिक असहज परिस्थिति भन्दै परीक्षा स्थगित गरेको हो । स्थगित परीक्षाहरु असोज २, ४ र ५ गते सोही समय र सोही परीक्षा केन्द्रमा सञ्चालन हुने त्रिविले जनाएको छ । सोमबार जेन्जीले गरेको प्रदर्शनमा ठूलो संख्यामा मानवीय क्षति र घाइते भएसँगै उपत्यका र अन्यत्र समेत कर्फ्यु आदेश जारी गरिएको छ ।

विराटनगरमा विद्यालय नै बन्द
विराटनगरमा दुई दिन विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय भएको छ । जेन्जी आन्दोलनका कारण मंगलबार र बुधबार विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय भएको हो । मोरङका प्रमुख जिल्ला अधिकारी इन्द्रदेव यादवका अनुसार, सरोकारवालाहरुको बैठकले भोलि र पर्सि विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय भएको हो । उनका अनुसार स्कूल भोलि मात्रै बिदा हुनेछ, प्लस २ पर्सिसम्म बिदा हुनेछ । ‘विराटनगरमा सरोकारवालाहरुले विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय गरेको रहेछ,

मलाई जानकारी आएको थियो,’ उनले भने । जेन्जीको आन्दोलन उग्र बनेपछि प्याब्सन र हिसानले विद्यालय बन्दका लागि स्थानीय प्रशासनसँग पहल गरेका थिए । प्याब्सनका केन्द्रीय सल्लाहकार टीकाराम पुरीका अनुसार मंगलबार र बुधबार २ दिन विराटनगरमा विद्यालय बिदा दिने हुनेछ । उनका अनुसार जेन्जी समूहको आन्दोलनका कारण विद्यालय बिदा गरिएको हो । निजी विद्यालय सञ्चालकहरुको संगठन प्याब्सनका पूर्वअध्यक्ष टीकाराम पुरीले जेन्जीको आन्दोलनका कारण विद्यालय सञ्चालन गर्ने वातावरण नभएको बताएका छन् । ‘विराटनगरमा दुई दिन विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय भइसकेको छ,’ उनले भने, ‘काठमाडौँ उपत्यकाका पनि निर्णय आउँदै गर्दा तर मलाई लाग्छ दुई दिनजति विद्यालय सञ्चालन गर्ने वातावरण छैन ।’

रगत अभाव भए १११५ मा फोन गरौँ
जेन्जीको प्रदर्शनका क्रममा घाइतेलाई रगतको अभाव हुन नदिन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले रगतको उपलब्धताबारे अस्पताललाई जानकारी प्रदान गर्न ‘हटलाइन १११५’ रातभर सञ्चालन गर्ने भएको छ । मन्त्रालयका अनुसार कुनै पनि अस्पतालमा रगतको अभाव भएमा उक्त अस्पतालले सिधै १११५ मा फोन गरेर रक्त सञ्चार केन्द्र वा अस्पतालमा रगत उपलब्ध छ भन्ने जानकारी तत्काल पाउन सक्नेछन् । यसअघि ‘हेल्लो स्वास्थ्य कार्यक्रम’ अन्तर्गत सञ्चालित यो हटलाइन सेवा दैनिक बिहान ८ बजेदेखि बेलुका ८ बजेसम्म मात्र उपलब्ध थियो ।

तर, सोमबार भएको प्रदर्शनका क्रममा घाइते भएका व्यक्तिहरुको उपचारमा रगतको कमी हुन नदिन र सहज उपलब्धताका लागि मन्त्रालयले यो सेवालाई रातभर सञ्चालन गर्ने निर्णय गरेको हो । स्वास्थ्य मन्त्रालयले घाइते भएकालाई निःशुल्क उपचारको व्यवस्था गर्न सबै सङ्घीय अस्पताललाई सर्कुलरसमेत जारी गरिसकेको छ ।

खेल स्थगित
मंगलबार हुने भनिएको नेपाल र बंगलादेशबीच दोस्रो अन्तर्राष्ट्रिय मैत्रीपूर्ण खेल स्थगित गरिएको छ । अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा) ले सोमबार विज्ञप्ति जारी गर्दै हालको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै खेल स्थगित गरिएको जनाएको छ । ‘देशमा देखा परेको हालको अवस्थालाई मध्यनजर गरी खेल स्थगित गरिएको छ,’ जारी विज्ञप्तीमा भनिएको छ । यसअघि बंगलादेशसँगको पहिलो मैत्रीपूर्ण खेल गोलरहित बराबरीमा सकिएको थियो ।

फेसबुक नखोल्ने प्रधानमन्त्रीको अडान
प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले प्रतिबन्ध लगाइएका सामाजिक सञ्जालहरु खोल्न नसकिने अडान लिएका छन् । मन्त्रिपरिषद् बैठक अगाडि बसेको नेपाली कांग्रेस पदाधिकारी तथा पूर्वपदाधिकारीको बैठकले सामाजिक सञ्जालहरुमाथि लगाइएको प्रतिबन्ध खोल्न सरकारलाई आग्रह गर्ने निर्णय गरेको थियो । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री प्रदीप पौडेलले पार्टी निर्णयबारे प्रधानमन्त्री ओलीलाई जानकारी दिएका थिए । ‘जे क्षति भयो, त्यो क्षति अनुसार आजको मन्त्रिपरिषद् बैठक बस्दै गर्दा आन्दोलनकारीको मागबारे केही न केही सम्बोधन गर्नुपर्छ,’ पौडेलको प्रस्ताव थियो, ‘त्यो सम्बोधन गर्ने क्रममा सामाजिक सञ्जाल दर्ता कुटनैतिक ढंगले पहल गर्दै जाने र तत्काललाई खोल्ने निर्णय गर्नुपर्छ ।’ तर प्रधानमन्त्री ओलीले तत्काल प्रतिबन्ध हटाउन नसकिने जवाफ दिएका छन् । ‘सभापतिज्यूले पनि भन्नुभएको थियो । तर कम्पनीहरुले खुलेआम रुपले दर्ता गर्दैनौं भनिरहका छन् । नियमन नगरी यतिकै खोल्न सकिदैन,’ प्रधानमन्त्री ओलीले भने ।

प्रधानमन्त्री भेट्न देउवा बालुवाटार पुगे
जेनजी प्रदर्शनकारीले देशका विभिन्न स्थानमा गरेको प्रदर्शनमा सरकारले गरेको व्यापक दमनमा ठूलो मानवीय क्षति भएपछि प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीसँग कुरा गर्न नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा बालुवाटार पुगेका छन् । सरकारले बिहीबारदेखि बन्द गराएको

सामाजिक सञ्जाल तत्काल खोल्न देउवाले ओलीलाई फोनबाट आग्रह गरेका थिए । उनले सोमबार बेलुकादेखि नै बन्द गरिएका सबै सञ्जाल खोल्नेगरी मन्त्रिपरिषद् बैठकबाट निर्णय गर्न भनेका थिए । तर, लगत्तै बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले त्यसबारे कुनै निर्णय गरेन । त्यही विषयमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री प्रदीप पौडेल र प्रधानमन्त्री ओलीबीच चर्काचर्की परेको थियो । अहिले बालुवाटारमा मन्त्री पौडेल, परराष्ट्रमन्त्री आरजु राणालगायतका नेता बैठकमा सहभागी छन् । कांग्रेसको सोमबार साँझ बसेको पदाधिकारी र पूर्व पदाधिकारी बैठकले जेनजीको प्रदर्शनमा भएको क्षतिको बारेमा समीक्षा गरेको थियो । गृहमन्त्री रमेश लेखकले आफूले राजीनामा दिने बताएर मन्त्रिपरिषद् बैठकमा हिँडेका थिए । लगत्तै उनले राजीनामा दिइसकेका छन् ।

माओवादीको पदाधिकारी बैठक
प्रमुख प्रतिपक्षी नेकपा (माओवादी केन्द्र)ले पदाधिकारीको आकस्मिक बैठक बोलाएको छ । राति साढे ८ बजे पार्टी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’को निवास खुमलटारमा बस्नेगरी बैठक बोलाइएको हो । जेनजीको प्रदर्शन हिंसात्मक भएको र धेरैको मृत्यु भएपछि यसबारे छलफल गर्न माओवादीले आकस्मिक बैठक बोलाएको हो । यसअघि माओवादीले मध्यपहाडी लोकमार्गकेन्द्रित अभियान समेत स्थगित गरेको छ । यो समाचार तयार पार्दासम्म बैठक चलिरेको छ ।

न्यायाधीशहरु अदालतमै
जेन्जीको प्रदर्शनले काठमाडौँको बानेश्वरदेखि माइतीघर क्षेत्र तनावग्रस्त छ । बबरमहलमा रहेको विशेष अदालतमा साढे ५ बजेसम्म इजलास चलिरेको थियो । न्यायाधीशहरु बाहिर निस्किन खोज्दा अवस्था तनावग्रस्त देखियो । नजिकैको जिल्ला प्रशासन कार्यालयले करप्पु जारी गरेको छ । त्यसैले विशेष अदालतका ६ जना न्यायाधीश र केही कर्मचारी राति अबरसम्म कार्यालयमै रोकिएका छन् । उनीहरु निवास फर्किन सकेका छैनन् । ‘हामी कार्यालयमै छौँ, कतै गुहार माग्नु पनि सकेका छैनौँ,’ अदालतका एक अधिकारीले भने । नजिकैको जिल्ला अदालतका सबै न्यायाधीशहरु भने घर गइसकेको सेस्तेदार तीर्थराज भट्टराइले बताए ।

राष्ट्रपतिको अपिल
राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले देशमा हाल उत्पन्न भएको परिस्थितिबारे गम्भीर चिन्ता व्यक्त गरेका छन् । उनले ‘जेन्जी’ पुस्ताले गरेको प्रदर्शनका क्रममा ठूलो संख्यामा नागरिक हताहत भएको घटनाबाट आफू मर्माहत भएको बताएका हुन् । राष्ट्रपति पौडेलले घटनामा ज्यान गुमाएका परिवारप्रति गहिरो समवेदना र सहानुभूति व्यक्त गरेका छन् । उनले घाइतेहरुको तत्काल उपचारका लागि सरकारलाई आग्रह पनि गरेका छन् । उनका प्रेस सल्लाहकार किरण पोखरेलले दिएको जानकारीअनुसार राष्ट्रपति पौडेलले अत्युत्पाशित रूपमा भएको यो घटनाले आफूलाई चिन्तित तुल्याएको बताएका छन् । उनले वर्तमान विषम परिस्थितिलाई छ्यानमा राखेर शान्ति र संयमपूर्वक समस्याको निकास निकाल्न सबै पक्षलाई अपिल गरेका छन् ।

जसपाको जिल्ला अधिवेशनमा झडप

मधेशहट्टि सर्लाही । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालको सर्लाही जिल्लाको प्रथम जिल्ला अधिवेशन तनावग्रस्त बनेको छ । सोमबार सम्पन्न बन्दसत्रमा पार्टीभित्रैको विवाद हिंसात्मक रूप लिएपछि नेतासहित कार्यकर्ता चाहिँते भएका छन् । अधिवेशनको निर्वाचन प्रक्रियालाई लिएर उत्पन्न विवादपछि जसपाका केन्द्रीय सदस्य तथा प्रदेश सभा सदस्य सञ्जय यादव नेतृत्वको समूहले आक्रमण गरेको आरोप लागेको

छ । निर्वाचन समितिले मनोनयन प्रक्रिया पूरा गरी अन्तिम नामावली टाँस गर्ने तयारी भइरहेकै बेला अचानक आक्रमण भएको थियो । आक्रमणका क्रममा सञ्जय यादव पक्षका रामविश्वास रायले फलामको कुर्सी प्रहार गर्दा निर्वाचन संयोजक ओमप्रकाश यादव गम्भीर चाहिँते भए । उनको टाउकोमा चोट लाग्नुका साथै शरीरका विभिन्न भागमा समेत चोटपटक पुगेको छ । यस्तै, अध्यक्ष मण्डलका सदस्य मनोज यादव गम्भीर चाहिँते भएका छन् भने अर्का सदस्य रामपूत पासवान सामान्य चाहिँते

भएका छन् । आक्रमणको क्रममा प्यालेसका कुर्सी, ड्यास, सोफा, इन्टरनेट राउटरलगायतका सामग्री तोडफोड गरिएको सञ्चालक राजेश शर्माले बताए । उनले भने, ‘नेता भएर पनि पार्टी प्यालेसमा तोडफोड गर्नु निन्दनीय काम हो । भोलि यस्ता कार्यक्रमका लागि कसले आफ्नो स्थल उपलब्ध गराउँछ?’ चाहिँते संयोजक ओमप्रकाश यादवले अधिवेशनका सम्पूर्ण प्रक्रिया अध्यक्ष मण्डलको निर्णयअनुसार अघि बढेको भन्दै आक्रमणलाई गुण्डागर्दी शैलीको कार्य भनेका छन् । ‘सहमति र विचार—विमर्शबाट समाधान गर्न सकिने विषयलाई हिंसा र आक्रमणमार्फत प्रस्तुत गर्नु अत्यन्तै दुखद छ,’ उनले आक्रोश व्यक्त गरे । यस्तै, अध्यक्ष मण्डलका सदस्य मनोज यादवले पनि घटनाप्रति आक्रोश व्यक्त गर्दै भने, ‘यदि असहमति थियो भने बैठकमार्फत समाधान खोजिन्थ्यो । तर, सञ्जय यादवले वार्ता र सहमतिको बाटो त्यागेर गुण्डागर्दीको चरित्र देखाएका छन् ।’ झडपपछि अधिवेशनको निर्वाचन प्रक्रिया स्थगित भएको र अगाडिको कार्यक्रमबारे निर्णय नहुँदै अनिश्चितता बढेको छ ।

जनकपुरधाममा सार्वजनिक शौचालय निर्माण शुरु

मधेशहट्टि जनकपुरधाम । मधेश प्रदेशको राजधानी जनकपुरधामलाई स्वच्छ र पर्यटकमैली शहर बनाउन सार्वजनिक शौचालय निर्माणको काम औपचारिक रूपमा शुरु गरिएको छ । मुख्यमन्त्री सतिश कुमार सिंहले सोमबार जानकी मन्दिर प्राङ्गणमा आयोजित कार्यक्रममार्फत प्रदेश राजधानी सौन्दर्यीकरण कार्यक्रमको शिलान्यास गरेका हुन् । सौन्दर्यीकरण योजनाअन्तर्गत ऐतिहासिक जानकी मन्दिर, राम मन्दिर र जनकपुरधाम बसपार्कमा आधुनिक सार्वजनिक शौचालय निर्माण हुने भएको छ । प्रदेश सरकारको उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्रालयमार्फत सञ्चालित यस योजनाले जनकपुरधाम आउने पर्यटक र यात्रुलाई

सुविधा पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएको छ । उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्री वसन्त कुशवाहाका अनुसार तीनवटा सार्वजनिक शौचालय निर्माणका लागि करिब साढे चार करोड रुपैयाँ खर्च हुने अनुमान गरिएको छ । ‘पर्यटकलाई सहज वातावरण उपलब्ध गराउन यी स्थानहरूलाई प्राथमिकतामा राखिएको हो,’ मन्त्री कुशवाहाले भने । सार्वजनिक शौचालय निर्माण कार्य आगामी ६ महिनाभित्र सम्पन्न गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । जनकपुरधामको धार्मिक—सांस्कृतिक महत्व र यहाँ आउने पर्यटकको चापलाई ध्यानमा राख्दै शुरु गरिएको यो योजना पूरा भएपछि शहर थप व्यवस्थित र आकर्षक हुने सरोकारवालाहरूको विश्वास छ ।

धनुषामा असोज २ र ३ गते तेस्रो सर्प महोत्सव

मधेशहट्टि जनकपुरधाम । धनुषा जिल्लाको मिथिला विहारी नगरपालिका—७ मिथिलेश्वर मौवाहीस्थित कल्चर भिलेजमा असोज २ र ३ गते तेस्रो सर्प महोत्सव हुने भएको छ । सेभ द लिभ्स सोसाइटी र मिथिला वाइल्डलाईफ ट्रष्टको संयुक्त आयोजनामा हुन लागेको महोत्सवमा सर्प र यसको प्रजाति सम्बन्धी वृहत जानकारी, सर्पदंशबाट बच्ने तरिका, विषालु सर्पले ठोकेपछिको प्राथमिक उपचार तथा सर्पलाई सुरक्षित रूपमा पक्रने विधि प्रदर्शन हुने आयोजकले जनाएका छन् । मिथिला वाइल्डलाईफ ट्रष्टका अध्यक्ष देव नारायण मण्डलका

अनुसार महोत्सवले सर्प र मानवबीचको सहजीवन, सर्पको संरक्षण र पर्यावरणमैत्री सहअस्तित्वबारे व्यावहारिक सन्देश दिनेछ । उनले भने, ‘सर्पले किन टोक्छ, सर्पसँग डर होइन समझदारी गर्नुपर्छ भन्ने सन्देश यस महोत्सवमार्फत सम्प्रेषण हुनेछ ।’ सेभ द लिभ्स सोसाइटीका अध्यक्ष कमल देवकोटाले पनि सर्प माल नभई सम्पूर्ण प्राणीलाई बाँच्न पाउने अधिकार रहेको स्मरण गराउँदै महोत्सवमा सक्रिय सहभागिताका लागि आग्रह गरे । नेपालमा अहिलेसम्म ८४ प्रजातिका सर्प भेटिएको वैज्ञानिक तथ्यांक सार्वजनिक गर्दै आयोजकहरूले करिब पाँच हजार सर्पको उद्धार गरिसकेको जानकारी दिए । उनीहरूको दाबी अनुसार भेटिएका ८४

मध्ये करिब २० प्रजाति (१८ प्रतिशत) माल विषालु छन् । कार्यक्रमअन्तर्गत महोत्सवको ब्यानर अनावरण गर्दै नेपाल पत्रकार महासंघ धनुषाका अध्यक्ष पुरन साहले मधेशमा सर्प र मानवबीचको शत्रुता अन्त्य गर्न र सर्पबारे प्रचलित भ्रम हटाउन यस्ता जानकारीमूलक आयोजनाले ठूलो भूमिका खेल्ने बताए । सो अवसरमा सर्प विशेषज्ञ सुबोध आचार्यलगायतको पनि उपस्थिति रहेको थियो । यसअघि सर्प महोत्सव तिलोत्तमा र कावासोती नगरपालिकामा सम्पन्न भइसकेको छ भने यसपटकको धनुषा संस्करणले मधेशमा सर्प संरक्षण अभियानलाई थप सशक्त बनाउने विश्वास गरिएको छ ।

नेपालमै पहिलो पटक ‘मत्स्य कृषक पाठशाला’

मधेशहट्टि जनकपुरधाम । नेपाललाई माछा उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउँदै आगामी वर्षहरूमा विदेशमा निर्यात गर्न सक्षम बनाउन पहिलो पटक ‘मत्स्य कृषक पाठशाला’ सञ्चालनको तयारी भएको छ । राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईका मत्स्य विज्ञ विष्णुदेव यादवका अनुसार यस पाठशालाबाट प्रशिक्षित किसानले उत्पादन वृद्धि गर्दै देशलाई मत्स्य क्षेत्रको नयाँ गन्तव्य बनाउन मद्दत गर्नेछन् । नेपालको कुल माछा उत्पादनमध्ये सबैभन्दा ठूलो हिस्सा ओगट्ने मधेश प्रदेशसहित अन्य प्रमुख उत्पादन क्षेत्रलाई लक्षित गर्दै यो कार्यक्रम ल्याइएको हो । धनुषा, बारा र रुपन्देही जिल्ला ‘मत्स्य सुपर जोन’ मा

परेका छन् भने झापा, सिरहा, महोत्तरी, रौतहट, पर्सा, कपिलवस्तु, बर्दिया, कैलाली तथा चितवन ‘जोन कार्यक्रम’ अन्तर्गत रहेका छन् । कार्यक्रमअन्तर्गत सम्बन्धित जिल्लाका अगुवा किसानलाई १९ दिनको विशेष तालिम दिइसकिएको छ । ती प्रशिक्षित किसानले अब आफ्नो जिल्ला—जिल्लामा पुगेर

मत्स्य कृषक पाठशालामार्फत उत्पादनमा सक्रिय रहेका अन्य किसानलाई व्यवहारिक ज्ञान दिनेछन् । ‘किसानलाई किसानकै अनुभव र प्रविधिबाट सिकाउने यो कार्यक्रम नेपालकै पहिलो प्रयास हो,’ इकाई धनुषाका नायव प्राविधिक सहायक अजय शर्माले बताए । जनकपुरधामस्थित मत्स्य मानव संशोधन विकास

केन्द्रमा मत्स्य विशेषज्ञ र विज्ञहरूले माछा उत्पादनका आधुनिक विधि, रोग नियन्त्रण, दाना व्यवस्थापन, पोखरी निर्माणदेखि बजार व्यवस्थासम्मका पक्षमा प्रशिक्षण दिइरहेका छन् । कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रम धनुषाका कृषि अधिकृत राकेश कुमार यादवका अनुसार किसानले आफ्नो गाउँ—ठाउँमै पाठशालामार्फत सिकाइ पाउने

भएकाले प्रभावकारी परिणाम देखिने विश्वास छ । नेपालमा वार्षिक १ लाख २३ हजार ४०३ मेट्रिक टन माछा उत्पादन हुने गरेको छ । यसमध्ये मधेश प्रदेशले मात्र ४८ हजार ४५५ मेट्रिक टन उत्पादन गरेर अग्रस्थानमा छ । लुम्बिनी प्रदेश दोस्रो स्थानमा छ । त्यहाँ १५ हजार ९०९ मेट्रिक टन उत्पादन हुन्छ भने गण्डकी प्रदेश १५ हजार ४६ मेट्रिक टनसहित तेस्रो स्थानमा रहेको छ । सबैभन्दा कम उत्पादन कर्णाली प्रदेशमा छ । त्यहाँ वर्षमा जम्मा १२६ मेट्रिक टन मात्र माछा उत्पादन हुने गरेको कृषि विभागको तथ्यांकले देखाउँछ । हाल नेपालमा उत्पादन भएको माछाले करिब—करिब आन्तरिक माग धान्ने पनि वार्षिक करिब ४ हजार ८८६ मेट्रिक टन कमी रहँदै आएको छ ।

करेन्ट लागेर वडाध्यक्षको मृत्यु

मधेशहट्टि रौतहट । रौतहटको बौधीमाइ नगरपालिका—६ का वडाध्यक्ष गगनदेव राय यादवको करेन्ट लागेर मृत्यु भएको छ । आइतबार साँझ करिब ७ बजे करेन्ट लागेर चाहिँते भएका यादवको उपचारकै क्रममा मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटले जनाएको छ । प्रहरीका अनुसार वडाध्यक्ष यादव छिमेकी जगदीश राय यादवको खेततर्फ जाँदै गर्दा ११ हजार भोल्टको तार चुडिएर भुईँँमा परेको अवस्थामा करेन्ट लागी चाहिँते भएका थिए । प्रारम्भिक उपचारका लागि उनलाई चोराहोमाइ

अस्पताल, कोपवामा लगेको थियो । त्यहाँबाट थप उपचारका लागि प्रादेशिक अस्पताल गौरमा

पुऱ्याइए पनि चिकित्सकहरूले इसिजी गर्दा उनलाई मृत घोषणा गरेका थिए ।

विराटनगरमा दुई दिन विद्यालय बन्द

मधेशहट्टि विराटनगर । मोरङको विराटनगरमा जेनजी समूहको आन्दोलन उग्र बन्दै गएपछि मंगलबार र बुधबार दुई दिनका लागि विद्यालय बन्द हुने भएको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालय मोरङमा सरोकारवालासँगको छलफलपछि विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय भएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी इन्द्रदेव यादवले जानकारी दिएका छन् । उनका अनुसार मंगलबार स्कूल तहसम्म र बुधबार प्लस टु तहसम्मका विद्यालय बन्द हुनेछन् । ‘विराटनगरमा सरोकारवालाको विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय गरेको जानकारी आएको छ,’ यादवले भने । निजी विद्यालय सञ्चालकहरूको संगठन प्याब्सन र उच्च शिक्षालय तथा माध्यमिक

विद्यालय सङ्घ (हिसान) ले आन्दोलनका कारण विद्यार्थीको सुरक्षालाई मध्यनजर गर्दै विद्यालय बन्द गर्न आग्रह गरेका थिए । प्याब्सनका केन्द्रीय सल्लाहकार तथा पूर्वअध्यक्ष टीकाराम पुरीले आन्दोलनका बीचमा कक्षा सञ्चालन गर्ने वातावरण नभएको बताए । ‘विराटनगरमा दुई दिन विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय भइसकेको छ,’ पुरीले भने, ‘काठमाडौँ उपत्यकासहित अन्य क्षेत्रमा पनि यस्तै निर्णय आउन सक्ने देखिन्छ । हालका परिस्थितिमा विद्यालय सञ्चालन गर्न सहज छैन ।’ जेनजी समूहको आन्दोलन उग्र बन्दै गएपछि स्थानीय प्रशासन र विद्यालय सञ्चालकबीच छलफल गरी सुरक्षालाई प्राथमिकता दिँदै विद्यालय बन्द गर्ने निर्णय गरिएको हो ।

महिन्द्राको ‘युवोटेक प्लस’ ट्याक्टर सार्वजनिक

मधेशहट्टि जनकपुरधाम । जनकपुरधामस्थित रिचा मोटर्स प्रालिले महिन्द्राको नयाँ मोडल ‘महिन्द्रा युवो टेक प्लस ५८५ डीआई’ ट्याक्टर जनकपुरधाममा सार्वजनिक गरेको छ । एक विशेष कार्यक्रममा ट्याक्टर सार्वजनिक गर्दै कम्पनीले यसलाई किसानका आवश्यकता अनुसार शक्ति, कार्यदक्षता र प्रविधिको संयोजनसहित बजारमा ल्याइएको जनाएको छ । महिन्द्राको नयाँ मोडलमा इएलएस क्षमताको ४—सिलिन्डर इन्जिन प्रयोग गरिएको छ । यसले १९७ एनएम टर्क उत्पादन गर्छ । कम्पनीका सीइओ प्रवीण अग्रवालका

अनुसार यो ट्याक्टर थ्रेसर, बेल्तरजस्ता आधुनिक कृषि उपकरण सजिलै सञ्चालन गर्न सक्षम छ । उनले बताएअनुसार १७०० किलोग्रामसम्म लिफ्ट क्षमता रहेको छ भने ३० लिटर प्रतिमिनेट हाइड्रोलिक प्लो उपलब्ध गराइएको छ । यसले किसानलाई उन्नत कृषि प्रणालीमा सहजीकरण गर्नेछ । सीइओ अग्रवालले भने, ‘महिन्द्रा युवो टेक प्लस किसानको वास्तविक आवश्यकतालाई ध्यानमा राखी तयार गरिएको हो । यसले शक्ति, कार्यदक्षता र प्रविधिको सन्तुलन कायम राख्दै उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्नेछ ।’ महिन्द्रा युवोटेक

प्लस सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा रिचा मोटर्सका अध्यक्ष राजेश अग्रवाल, प्रबन्ध निर्देशक अजीत अग्रवाल, अग्री ग्रुपका प्रदेश अध्यक्ष प्रभासमान शाक्य, अग्री ग्रुपका प्रदेश प्रबन्धक विनय खत्री लगायतको उपस्थिति थियो । रिचा मोटर्सका अध्यक्ष राजेश अग्रवालले महिन्द्राको नयाँ ट्याक्टर किसानको उत्पादनशीलता वृद्धि गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने विश्वास व्यक्त गरे । उनले भने, ‘हामीले किसानलाई सस्तो, टिकाउ र प्रविधियुक्त ट्याक्टर उपलब्ध गराउन प्राथमिकता दिएका छौँ । युवोटेक प्लसले कृषि क्षेत्रमा नयाँ आयाम थपेछ भन्ने हाम्रो विश्वास छ ।’